

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhöz küldve:

Egy évre 5 frt — kr.
 Hat hóra 2 frt 50 kr.
 Három hóra 1 frt 25 kr.

Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.
 Egyes számok 12 krjával kaphatók
 a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK:

Négyhasábos petit-sor egyszeri közléseért 7 kr.
 kétszeriért 6 kr, többszöriért 5 kr fizetendő.
 Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 kr.

A nyitásban:

minden négyhasábos garmórt sor díja 15 kr.

Velünk összekötésben levő hirdető-irodák, elő-
 fizetőink, vagy a gyakori hirdetőik tetemes díj-
 kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer,

vasárnap reggel.

A hirdetőket, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba:
(Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

Egyleti dolgok.

Napjainkban, midőn az egyesületi térnek minden irányban való elfoglalása közszükséggé vált s az elszórt egyes erőknél a cselekvésre való összehozása, a jó eredmény biztosítása tekintetéből legjobb tényezőnek bizonyult, különösen, ha az buzgalommal kultiváltatik; minden egyes, bármily szerény körben működők is, kivívja azon jogosultságot, hogy a nagy közönség által figyelembe véssék s ügyeinek előmozdításában támogattassék.

Városunkban az egyesületi tér erőinkhez mértén kitelhetőleg van elfoglalva s kétségkívül sok üdvöset s hasznosat köszönhetünk az itt kifejtett működés s munkásságnak.

Nem is érintve a nőegylet, a kaszinó, a kórházi egyesületek által létrehozott több közhasznú alapítványt, csak a társadalmi életben megindult azon mozgalmakat tekintve, melyek a haladásban s előmenetelben a helyesebb irányt megvalósították s ez által a magyar közműveltség terjedésének útját mindenfelé egyengetik: mindnyájunknak el kell ismerni azt, hogy egyleteink ezen közhasznú működésök által a nemzeti haladásból eredő jólét előmenetelének fontos tényezőivé válnak.

De az is bizonyos, hogy az egyesületek, ha kitűzött feladatuk megoldására buzgalommal törekcsenek, egyuttal példát és utmutatást is adnak arra, miként lehet kis dolgokból hasznos és üdvös eredményeket kihozni; miként lehet minden kiserőt a nagy közjó hasznára fordítani s értékesíteni; tehát uttörők is az egyesületek a kis erőknél a cselekvésre való felhasználásában.

Ilyen első uttörő volt a cselekvésre városunkban az 1859. évben újból megalakult kaszinó-egyesület, melynek sikeres mozgalmait — a mennyiben

a Bachkorszakban az egyesületi térnek használhatása a közönség elől mesterségesen elzárattott, s a kaszinó minden elébe gürdített akadályon győzelmesen áthaladt — hasznára fordítván, megalakult és akcióba, lépett a lévai „temetési egylet.“

Czélja a temetési egyletnek: „külcsönös segély s alig észrevehető öszszegnek befizetése által a szegény családokat az egyszerre annyira nyomasztó temetési költségektől felmenteni.“

Minden tag tartozik a felvételnél husz új krajczárt lefizetni, az 55—65 évesek negyvenet, a 65—75-ig pedig hatvan új krajczárt, mely összeg, mint tőke az egylet pénztárába tétetik.

Ha valamely tag meghal, mind-egyik tag köteles fizetni és ugyan: 12—55-ig tíz új krajczárt, 55—65-ig husz krajczárt, 65—75-ig pedig negyven krajczárt?

Az így befizetett összegből kapnak a megholtak rokonai negyven forintot.

„Ezen egyletben ötszáz tagnak kell lenni, s e szám állandóan megmarad, mivel a kihalt tag helye ismét újjal lesz pótolandó.“

Az egylet ez idő szerint virágzó állapotnak örvend, a mennyiben tagjainak száma az alapszabályokon felül is tetemesen megsaporodott; tekintélyes tőkével rendelkezik, úgy, hogy minden harmadik esetben a tőke jóvedelméből képes az egyleti kiadásokat fedezni a nélkül, hogy a tagok általi befizetéseket mindenkor igénybe kellene vennie.

Hanem ezen eljárás nem felel meg egészen az alapszabályok rendelkezésének, ezek határozottan rendelik mindenkor a tőkegyűjtést, de a tagok számát is határozottan szabják meg. S így a mennyiben az egylet az első

határozott ötszáz számtól eltérve, tetemesen növelé tagjainak számát s a mennyiben a tagok általi befizetést nem minden haláleset után követeli, hanem a tőkéből a kiadásokat eszközli, annyiban az alapszabályok rendelkezését sérti és ezen eljárásával az egylet ügyeit bonyolultakká teszi. Hogy az ezen eljárásból beállható zavaroktól szabadulhasson s eljárását az alapszabályokhoz mértén kifogás nélkül tegye: szüksége van arra, hogy ezen alapszabályait a gyakorlati élet követelményeinek megfelelőleg módosítsa. — A fennálló alapszabályok értelmében rendes közgyűlése évenként november hóban tartandó, az ezen évi gyűlés e napokban fog megtartatni. Szükségesnek véltük az illetőket figyelmeztetni arra, hogy ezen legalkalmasabb időben alapszabályaik módosításához fogjanak s eljárásukat az alapszabályokhoz alkalmazzák, mert csak így módon s ezen az uton kerülhetik ki a zavarokat, melyeknek, ha elejét nem veszik, azok könnyen válságossá tehetik egyleti életüket.

Jelenről és jövőről.

(Folyt. és vége.)

A tolvajoknak csak kisebb részét csinálja a hajlam, az alkalom; a nagyobb részét csinálja a — kényszerűség. Az emberiség erkölcsmentessége e szerint körülbelül mindig egyforma; csak hogy egyszer több a kísértés veszélye, mint másszor.

„Mindig így volt e világi élet,

Egyszer fázott, másszor lánggal égett.“

Innen ama különféle furfang, különöség, csodálatosság, rendkívüliség, melyek kitalálására az embereket a szükség kényszeríti.

Ez kutyával számoltat, amaz bolhát tánczoltat; ez egy gyermekben öli meg a szellemet, emlékezeterejének rendkívüli megfeszítésével; amaz magnetizál s nemesak

Borzasztó! Semmi érdekes a láthatáron, hogy annál fájóbb legyen a megillető szórakozás hiánya.

Engedjék meg, hogy én jó szellemük legyek és sügjak valamit érdeklődéstől rózsás fülecskéikbe a „Bars“-ban. Egyelőre nem kérek többet a meghallgatásnál, megvallván előre, hogy épületeset akarok mondani.

Kezdem a legszebbel, a büszke homlokával égre tekintő főgymnasium-épülettel, mely úgy, a hogy áll, megkapó szép jele a város áldozatkésztségnek. De ezt már elmondták nagyobb emberek, szebben; én inkább arra a sok hasznos dologra a tőlem figyelmeiket felhívni, a mit ebben a szép épületben buzgó tanárok a tanuló ifjúságnak előadnak. — Azt hiszem hölgyeim, már mindnyáján látták az intézetet belülről is, a magas osztálytermeket, melyek a hirdett eszme szabad röptét jelképezik; a méltóságos fekete táblát, melyen fehér valósággal szokott megjelenni az igazság; a talánszerű taneszközöket, melyeknek rendeltetésére néha még a férfiak is kíváncsiak; a muzeumot az ő furesza köveivel és tudományos bogaraival; a delej- és villámeszközöket, melyek szintén sok mindent megmagyaráznak ugyan, de azért a női szemek és szív villámdelejes varázsának titka felől teljes discretióban maradnak; ott van aztán a vegyész könyha, az ezermesterség tűzhelye, hol misztikus lombikokban a természeti élet legmegragadóbb titkait főzik. Hölgyeim, legszebb alkotásai a csodálatos természetnek, ugye érdekelné mindez lel-

keiket?! Ott vannak aztán a könyvtári szobák, hol a lapokra lánczolt tudomány őrzi az emberiség nagy szellemeinek legfényesebb eszméit. Oly könnyen megnyílnak e könyvek s a fogékony lelket beavatják a küzdelemmel szerzett szellemi kincsek élvezetébe.

S vajjon hol van fogékonyabb, hálásabb talaj a női léleknel?

Hölgyeim! E város nélküli még egy felsőbb leánytanodának áldásait, mely a teljes értelmi művelődés kincseivel gazdagíthatná a tanulni kész elmét; — a nevelőnök pedig — engedjék meg az emberiség szebbik felének e gyámmentesizelői — nem ölelhetik fel működésük ideje alatt mindazt, a mit a társadalom művelt hölgyének jogos vágya van tudni. Itt van közel a legjobb alkalom; áldozzanak fel a hosszú őszi estékből hetenként csak egyet, vagy kettőt oly ismeretek gyűjtésére, melyek önbizalmat és tekintélyt szereznek birtokosaiknak s azonkívül annyira hasznosak!

Álljanak össze hölgyeim s a kávéban olvadó ezukor mellett szilárduljon meg elhatározásuk, mely szerényen fölvetett eszmémet megfontolva elfogadják. A természet, az eszhetika, a csillagászat, vagy a mily tárgyat önmaguk választanak, bizonyára kellemes szórakozást fog nyújtani kedélyüknek s lelküket igazi hazájukba, az eszmék, a szellem világába vezet.

Semmi szükség arra, hogy valaki ezen ismeretek megszerzésének hasznát e város

egyeseknek, a kiken mutatóványait végzi, tekeri ki nyakát, de a néző közönség fogalmait is megzavarja. És nem minden hatóság főnöke universal genie, s nem itéli meg ugy e mutatóványokat, mint Nagy Sándor, a ki egy véka kölessel jutalmazta amaz egyént, a ki előtte azzal produkálta magát, hogy egy kölesszemet a tü lyukán átdobált.

De hát végre hova fog ez vezetni?

Mert ha való, hogy korunk anyagi és erkölcsi átalakulását a közlekedési eszközül alkalmazott gőzerő és az ebből eredő nagyobb élvezetvágy okozza, akkor bizonyos az is, hogy ez az áram nem fog egyhamar visszafordulni, sőt rohamossága egyre fokozódik.

Hát bizony a világ majd eligazodik. Majd érvényesülni fog előbb-utóbb a világlend ama törvénye, hogy minden bajnak megvan a maga ellenszere, minden hatásnak a maga ellenhatása.

Ez okoskodás fonatát tovább gombolyítva, főbb vonásaiban kihimezhetjük magunk elé a jövő képét, és megállapíthatjuk, hogy a teljes átalakulás kifejlődése sokkal gyorsabb lesz, mint lázas tevékenységünk közepette gondoljuk.

Már is tapasztaljuk, hogy az emberiség idealizmusának léggömbje hirtelen lohad és hatványozott sebességgel közelelik a föld, a valóság felé.

„Mert immár elmula dicső korod, Epaminonda!“

A fokozott és egyre rohamosabban fokozódó élvezetvágyból eredő önzés, az ennek sugallatából eredő egyéni érdek lassankint le fog venni a napi rendről minden magasabb — a tömeg prózáilag józan fel fogása szerint „barbár“ — eszmét; és az egyéni boldogulhatás általánosságának célját tüzi ki ama föladatul, melynek valóstására törekednie kell.

A piramidok korától, melyben milliók csak azért éltek, hogy egy ember hiú szégyelvéért izzadva szenvedjenek és meghaljanak, mindegyre távolabb érünk és illető-

hölgyei előtt fáradsággal összegyűjtött okokkal támogassa. Mélyen meg vagyok győződve, hogy csupán azok éreznek vágyat a tanulás után, a kiknek szellemük van, olyan szellemük, mely szívesen kiemelkedik a mindennapiság, a közönséges élet szűk köréből, hiszen szerény indítványom csupán ezeket illeti. Csak ezek értik meg azt, hogy vannak a tudományok olyan élvezetes részei, melyeket rövid uton meg lehet ismerni, ilyen a szeretettel olvasott költők élete és jelleme; ilyen az eszhetika, mely azon magaslatra emel bennünket, hogy a művészetekben öntudatos élvezetet találunk; ilyen a természettudományoknak minden ága, melyek megragadó kísérletekkel vonzanak s e kísérleteknek egyetlen mutatóványában több az érdekesítő, mint egy öt kötetes regény túlhajtott bonyodalmanak összes izgalmaiban. Ez a tudomány igazi gyönyöre.

S az ember kis világát, valamint a mindenség rendjét mozgató igazságok megismerésében mindenki érdeket talál — különbség nélkül. A tiszteletreméltó garde des dames úgy, mint a fiatal leány, ki nem bír elfojtani egy mosolyt, mikor ismét leül az iskolapadokra, melyeket még alig, hogy elhagyott.

S most engedjék meg, hogy egy kissé ábrándozzam; jól esik a morfondirozás, hisz szép társaságban voltam, kegyetek közt hölgyeim. Tehát, hogy is mondja a költő: „Derengő lelkem előtt . . megnyílt a jövő képe . . látom . .“ a mint egy délután parányi eszéskből szüresülök a barna

TÁRCZA.

Pályázat jourfix-ekre.

Hölgyeim! Ugye leteszik már azokat a széles nyári kalapokat, melyek oly irigyen rejtegették a világot kormányzó női tekintetet s előveszik a téli toilettékkel helyes kucsmaikat, de e mellett nem gondolnak semmi egyébire, mint a divatezikk életföltételére.

— Vajjon jól áll-e még?!

Pedig az a toilette-változás annyit is jelent, hogy megérkeztek a hosszú őszi, téli esték s nem mintha szellemességüket egy percze is kétségbe vonnám, de azt hiszem, hogy a farsangon innen nem elégti ki lelkük magasabb igényeit a kávéhárság refrainszerű megbeszélési valója, — már pedig — nemde hölgyeim — a zsarnok társadalom nem igen enged egyéb módot fontosnál-fontosabb közlendők kicserélésére az ilyen összejöveteleknél. A férfiak, azok így őszkor még komorabbak s egyáltalában hasznavehetetlenek, ők férfítársaságokba járnak, segítenek önmaguk és egymáson, könnyű nekik, hisz a világ, sőt még a többé-kevésbé bőven termő anyatermészet is, szórakozásról csak az ő számukra gondoskodik.

De a hölgyek, a hölgyek! Az élestár megtelt már, nem ad többé gondot. A karácsonyi meglepetésnek készülő papucs (olyan papucs, a melyikbe az ember a lábát dugja), vagy a sapka hamar megkésül. A farsang, az meg olyan igen messze van.

leg: annak tulsó szélsősége felé mindegyre inkább közeledünk.

Az emberi társadalom viharos háborúgásainak költői látványa közeledik lecsüdesedő, megülepdedé felé. A hullámsücsök lesimulnak, a magasságok elenyésznek, az oceán szélesöndje bekövetkezik és helyreállítja színvonalának prózai, de tán boldogabb — egyenletességét. Az arisztokrata gögben ágaskodó hullámpiramisok széttere-deznek ezernyi, milliónyi, egymással kedélyes, csüdes beszélgetésben süttogó, egyaránt csillogó, apró filiszteri habokká.

Az emberiség nem fog ismerni több nagyságot, csak egyet: önmagát, mely egyeseli boldogulhatása esélyeinek teljes egyforma-ságában végre csakugyan — egy emberre válik.

Az egy akol állapota lehet prózai és lehet, hogy e jóslat apostolának utóai, ta-nának hirdetői nem mind óhajják teljesül-tét, de a jóslat teljesedni fog; feléje röpit bennünket fokozódó sebességgel, gúzerövel a — minden idők legnagyobb találmánya, a — vasut gömzözdönya.

Mikor a sikon, hegyszakadékok közt a hajdankori hitrege sárkányának megtes-tesülése, egy-egy füstölög, sziporkahányó, tüzes szemü mozdony robog el előttünk, hosszú kocsisor-vonatával, bármilyen szokott e mindennapi látvány, a legfölvilágosultabb babonamentes elme meglepetve áll meg, félbehagyja bármilyen foglalkozását, a nem foszthatja meg magát a betelhetlen élvez-től, hogy szemével kövesse e rendki-vüli tüneményt, s egy bizonyos, az illető egyén értelmi fokozatához képest többé-kevésbé homályos sejtelem behatása alatt, merengve ne nézzen utána, míg az eltűnik előtte a távol ködében.

Nem esoda! Ne szégyelje senki e na-ivnak tetsző csodálatot. Mert a sejtelem, mely ezt fölkelti, még homályosságában is nagy és megrendítő, mert nem egyéb az, mint a gondolat, hogy maga előtt látta min-den idők legnagyobb reformátorát, azt az óriás vasalót, mely egyenlővé simitni van hivatva maholnap a kerek föld egész em-beri társadalmát.

Magyarosodás a ruhában.

(A magyar hölgyek számára.)

Egy nagyon üdvös és hazafias mozga-lom indult meg a nyáron a főváros ifjúsága közt. Nem kevesebb, mint arról volt szó, hogy a német öltözékeket magyar szabású ruhákkal cseréljék föl. Az eszmét a sajtó a legnagyobb örömmel vette tudomásul s nem egy buzdító szavattal szentelt a dicse-retre méltó törekvés elősegítésé végett.

Minden nemzet féltékenyen őrzi nem-

zeti jellegét ruházatában, ősi jellegét viseletében, csak a magyar tudott oly könnyen lemondani arról, dacára annak, hogy 49 után és a hatvanas években üldözötések árán sem akart attól megváltni.

A külföldi divat, a külföld divatának majmolása nagyon is ráragadt társadalmunk bizonyos urai és föl urai köreire s viszont olyan rágaszkodással kapaszkodnak ök is belé, hogy láttára a magyar ipar, a magyar termék, a semmibevevés mostoha sorsát siratni kénytelen. A magyar társadalomnak ez az indolenciája, ez a semmibevevés, sckkal nagyobb hiba, sokkal nagyobb véték, mint hogy azt egyszerű sima szavakkal jellemezni lehetne.

Es indokolt-e a csere?

Igazán véték, talán hazaárulás volna szembe állítani a magyar nemzeti viseletet, a magyar áttílat a frakkal, a pruszlikot a „miderrel“. A magyar főkötő plane moti-vumul szolgál az egész világon az asszony fejékességéhez.

De mit tapasztalunk? Azt, hogy sok-szor a külföldi szalonokból kell importálnunk divatképen a saját nemzeti viseletünket. A kétségeesett divatesináló külföldi szabók — ahol rakás számra hevernek a régi izlés-es divatminták halmazai — szépet és ke-cseset ohajtván szállítani a divatpiacra, ab-ból az izléses divatmintákból kiszemeli a legszebbeket és legkecsesebbeket — és mikor az elárúsítók boltjábami is vásárolnimegyünk, mit tapasztalunk, azt tapasztaljuk, hogy a külföldisalonok sokkal többre méltatják a magyarviseletet mint mi magunk. Ök divatot csinálnak a mi viseletünkben mint olyanból, amelyik czél szerü, mely izlése. Sokszor ök ruháznak föl bennünket magyar viselet-tel, mikor mi azt amugy is megtehetnők. Hát ez jól van így?

A berlini hölgyek tavaly rajongásig beleszerettek a magyar „huzárába“. Olyan igazónok találták viseletünket, hogy a „huzárába“ viselése egész Németországban di-vattá vált.

Mikor az országos kiállítás után Les-seps visszavezette innen a francziákat Pá-risba, ott a magyar csesebebecs viselése valóságos kultuszszá vált.

Nathália szerb királynének a nyáron annyira megtetszett nálunk a magyar főköt-öt, hogy ma már más fejéket nem is visel. S a királynét nemcsak udvarhölgyei utá-nozzák, hanem az egész szerb főváros höl-gyei.

A tavalyi londoni magyar vásár összes czikkeit megvásárolták az angolok.

A párisi „Figaró“ legutolsó számában azt olvassuk, hogy Párisban az idei divat-saisonban a „Hongroise Trigane“ öltözék lesz a legkedvesebb újdonság.

Tehát a magyar divat, a magyar czik-kek az egész világot megtudták hódítani, csak idehaza nem kell senkinek, csak ide-haza nem tetszik; csak idehaza nem tud zöld ágra vergődni.

Ez a határtalan indolencia több mint büni; s a hazafiatlanság, bélyegét hordjamagán. De hát kik csinálják első sorban a divatot?

Kik vannak hivatva az otomba divat ellensúlyozására?

Modern alakok.

— A ki mindig forr. —

Azt mondják a dilettans paedagogusok, hogy a fiatal embernek, mint a jó bornak, ki kell fornia magát. Mikor az erjedés processusán átmegy, beválik és ember lesz belöle. Azt azonban nem határozzák meg, hogy milyen ember? Ráíllik-e a költői gondolat: „kítő a földből és eget kér“, vagy ott marad a rögök közt, porban má-szó féregnek?! Valamint arról is mélyen hallgatnak, hogy mi lesz az ily emberből, a ki teljes életében mindig forr?! Én azt hiszem, hogy az ily ember forr, forr mind-addig, míg el nem párolog. Elszáll belöle a „spiritus“ megmarad mi sár, és vegyül a földdel, legtöbbször az utczában, melyből Mózes préfeta szerint vétetett.

A Kéry Laczi is forr, mint a jó must, de már régóta. Még pesti jogász korában kezdte, s azóta folyvást forr. Pedig mikor öt még Laczi öcsémnek hihatták, az jó ré-gen lehetett. Ott Budapesten, a kozákok közt vette magába azt a nem patikai szert melytől forrásnak indult. Ott párolgott el a nagy forrásbani ujjain keresztül apjának több mint nehány ezer forintja. Ott tanulta meg mint a tudományt és mit ugy hínak, hogy „váltogazdaság“. Ott ismerte meg azt a nem nagy levelü még is képes bibliát is, melynek olvasása közben oly sokan agyon forrták már magukat.

Ugyan sok tudományban alapos ember a mi Laczi barátunk, de leginkább mint „nagy költő“ ismeretes. Holmi apró zünge-ményekkel nem törődik, neki nagyszabású darabok kellene mint a 100-as, 1000-es, hogy azokat gyakorlatilag értékesithesse a zöld asztalon.

Apja az öreg Kéry bácsi gazdag em-

Mindenesetre a nök.

• A női divat van a legnagyobb fluck-tuatióknak kitéve.

Minden évben a farsang előtt új báli-czikkek, új kelmék és egyéb külföldi pi-pere-dolgok árasztják el piacunkat.

Hölgyeink vannak hivatva a kísértés elöl kitérni és megvetni a külföld ingerke-dő csábítását.

Van a mi iparunknak is olyan porté-kája, mely vetekedhetik a legkifogástalanabb salonok csesebebecsével, a franczia divat-kereskedések legfesebb „modell“ jeivel, a „merschand de móde“ ok legfantasztiku-sabb styl-fizomodványai, a báli toiletteek ezer féle disztiményeivel — csak nem kell kitérni a magyar iparczikkek elöl, és nem kell magát az embernek elcsábíttatni a külföldi czikkek által és előnyt adni nekik csak azért, mert azok messziről jönnek.

A farsang még messzi van. Oh de na-gyon sok fiatal leány és asszony már ma is azon gondolkozik, hogy milyen ruhában, milyen divatos toiletteben igézzék meg a tán-czoló ifjúságot, mi pedig helyenvalónak tartjuk már most figyelmeztetni hölgy-közönségünket, hogy az idei farsang divat-jál válasszák a magyar szabású öltözé-keket, a magyar ipar termékeiből állítsák össze toilettejüket, ha igazán tetszeni, igézni és hódítani akarnak.

A hattyu.

Nagyobb szerü házi kertek, parkok tavainak legszebb ékessége a hattyu, azon madár, melynek szépsége és méltósága egész elfeledeti, hogy csak igen csekély hasznót hajt. — A hattyu szép és kellemes külseje teljes öszhangzásban áll szelid ter-mészetével; minden szemnek megnyeri tetszését, mert széppé tesz minden helyet, a hol megjelen; szeretjük és bálmuljuk őt, és erre semmi más állat nem méltóbb, mi-vel a természet ennyi kellemet, egyikben sem egyesített.

A római hitrege hattyukat fogott Vé-nusz, — a szerelem istennőjének kocsija elé, és a szépség istennője számára illőbb fogatot valóban nem is választhattak volna.

Az álló vizeken tenyészteni szokott hattyu, az ugy nevezett puzos hattyu, (: cygnus olor:) melynek hazája, az északi földrészen Svédhontol, közép Sziberiáig terjed, de az északsarki tájakra sohasem vándorol.

Mint vándormadár egész Európát be-kalandozza, sőt néha Németországban költ is. — A vad puzos hattyu valódi vizma-dár, mely csupán vízből szedi táplálékát, s melynek valódi eleme a víz, és még szer-feletti erővel s kitartással úszik, azon ki-vül igen magasan repül is; másrészt a szá-razon igen ügyetlenül s nehézkesen jár, s azonnal kiösmérhető, hogy nem a szárazra termett.

A hattyu kétszer akkora, mint a sze-lid lud, mintegy 10—13 kilót nyom, és teljesen fehér tollazatu, csupán a csőre narancssárga, hegyén fekete s tövével nagy

ber volt. „Kiadja Kér,“ mondja Laczi és halad, és forr, ki tudja meddig?!

Es csudálatos az ilyen forrás! A bor mindig fogy ha forr, s Laczi hizik szapo-rodik. Vagy talán a Laczi forrása miatt a Kéri birtok szenved és apad? Az megle-het. Az öreg Ludassy igen gyakran jár oda. Pedig a hova ő jár, ott már baj van. Alig ha végére nem akar a Kéri birtoknak hajtani, mert ő végrehajtó.

Szegény öreg Kéry bácsi mindig azt jósolta a Laczinak; majd kiforrod magadat, még akkor is mikor az Pesten 8 évig for-rott, s nem birt egy ügyvédi diplomát ki-forrani, hanem inkább elforrott egy 16,000 forint.

Mikor vizsgálni akart, izzadt, gözöl-gött a feje a nagy tudománytól. Apja azt hitte, hogy fia a Laczi legalább is második Szilágyi Dezső lesz, s mikor megtudta, hogy a forrásban levő fia megbukott, haza vitte, azt mondván, nincs neked fiam szük-séged a kutya bőrre, több vagyondod lesz neked, mint a mennyit a világ valamennyi tudósának tudománya ér.

Es Laczi jött haza. Agaraszott, vadá-szott azután mulatott, bálózott, s mikor ezt meguntá kártyázott. Az öreg biztatni kezd-te, mert már ő is megsokalta a nagy for-rást, hogy házasodjék meg. Laczi halgatott is az apai tanácsra, de már ekkor annyira forrott, hogy minden leány irtózott a forrá-sától. Bejárt szép vidéket, s a forrás miatt nem kapott feleséget.

Apja e miatti bujában is, még a huza-mos forrás miatt, mely Laczi keblében ho-nolt, hirtelen megöszült, azután pedig meg-halt.

Laczi most örökölt vagyont és szaba-dalmat, most már kétszeres gúzerövel forr.

fekete pupja van, melynél fogva minden egyéb nemebelitől különbözik. A szelid hattyu mindig erősebb a vadnál, mint általában minden vízi vad gyöngébb fajtája-beli szelidnél, minden éghajlat reá, kedves hatást gyakorol s annál fogva Ázsiában, ugy mint Amerikában diszmadarul egyaránt tenyésztik.

A hattyu, az időjáráshoz képest febru-ártól, aprilisig párosodik. A hattyulud sá-sból, nád- és vizinövényekből készit fész-keket közel a tóparthoz, mint egy 5—8 szür-kés-zöld nagy tojását 5—6 hétig szokta ülni. Szorgosabb szülő nincs a hattyunál; az anya csupán a legvégső esetben hagyja el fészket; a két öreg szokta vezetni a kis libákat, míg azok anyányiak lesznek. — Ezek eleinte ugy néznek ki, mint fiatal szürke ludak; az első párosodás után vilá-gosabb tollat kapnak, de tündöklő fehé-reké csak a harmadik évben lesznek. A hattyu szigoru egynejtűségben él; bátor és erős; képes védeni családját. A róka nem mer közelíteni hozzá, kutyákat és farkast visszaver s van példa rá, hogy emberek csontjait törte össze hatalmas szárnycsapá-saival.

Tenyésztésükre mindenk előtt víz, álló, vagy folyó a legszükségesebb. Jobba-dán vizinövényekkel élnek, a szárazon sa-látát, herét, füvet esznek s a tavak és folyókban pedig húsételt is bőven kapnak.

Ellenben a hattyu igen hamar rákap a szemes eleségre és kiváltképen kedveli a kenyert, melylyel csalogatni szokják. Mond-ják, hogy a hattyu a fiatal halakra nézve veszélyes volna, de ez határozott tévedés, melyet a természetrajz már eléggé meg-czáfolt.

Nyáron nem kell számára élelemről gondoskodni; a víz mellett, illetöleg a par-ton kis kalibájában magára hagyható. Té-len azonban zabot, árpát, konyhamaradékot adhatunk neki téli tanyáján, melynek alját szalmával kell behinteni.

A téli szállás tágas és jól védett helyi-ség legyen.

Vándorlaskor a szelid hattyuk rende-sen nyugtalanná s szinte betegé lesznek, ha szárnyaikat le nem nyírjuk, ilyenkor elszöknek. De e szökési hajlam végre a harmadik, negyedik évben szeliden tartott nemzedéknél elvész.

A puzos hattyu némának is nevezik, megkülömböztetésül az éneklő hattyutól, mely amazokhoz egészen hasonlít, kivéven hogy csőre fekete, melynek vége sárga viaszborrel van körítve. Az éneklő hattyu hazája Európa és Ázsia északi része. — Hasonlóképp vándormadár, s a puposhoz életmódra és szokásra nézve teljesen ha-sonlít. Szintén megszeldíthető, kivált, Oroszországban gyakran feltalálható. Kül-lönbben sokkal türelmetlenebb a többi vizi-madár iránt, s általában véve értékenyebb amannál. Hangja messziről hallva erős fu-vószer vonatott hangjához hasonlít. Egyébb-iránt a néma hattyu sem teljesen néma, ellenkezöleg, igen nyers, erős hangja van, de a melyet csak igen ritkán, legnagyobb mérgében hallat. — A szelid hattyu még is ritkábban szól ugy, hogy megszólamlása némileg a csodák közé tartozik.

Feje megkopaszodott, arca felpuffadt a nagy forróság miatt.

Most éli világát. Szabad a vásár, s ér-vényesíti pesti jogász korában szerzett tapasztalatait, s különösen a váltogazdasá-got; ugy annyira, hogy rövid időn, ha bár nem járt is gazdasági intézetbe, a gyakor-lati téren tökéletesen végzett gazda lesz.

Tegnap találkoztam vele, sebesen ment végig a hidon, s végén egy perczre megállt gondolkozni. Nem ismert vagy nem akart ismerni. — Azt beszéli a hideg világ, hogy a Kéri birtokból elforrott, elpárolgott a táplál-ó anyag, s az öreg Ludassy nem talált ott semmi végrehajtani valót. Nagyon zilált az egész vagyoni állapot, több a minus mint a plus, s Kéri Laczi feje fölül eldobták a gyönyörű falusi lakást is.

Nem tudom a Laczi nem azt nézte e a hid végén, hogyan kellene a hid alatt régen forró agyát mindörökre lehüteni?!

No tudós paedagogusok, mondjátok meg, mi lesz az olyan emberből a ki min-dig forr?!

Szecsödy.

A győzhetlen.

— Bönészet. —

Sándor 30 napot töltött Babylonban, s onnan Szúszaába indult, hol tekintélyes segély-had csatlakozott hozzá, macedonok, görögök és thrákok, kiket seregébe beoszt-ván, Persepolis felé indult. Az ut nem volt akadály nélkül. Szúsza és Persepolis váro-sok közt magas hegység vonul, melynek szakadékos völgyeiben az uriusok harcziás törzse lakott, mely soha nem volt még telje-sen meghódítva. A perzsa királyok, ha Szuszából Persepolisba mentek, vagy vi-

A fennebiektől annyiban különbözik a lengyel hatyru, mely a keleti tengeren fészkel, hogy pupja kisebb, s egészen tiszta fehér fiakat kelt ki. Szintén megszédíthető, mint a többi, csak hogy emezekkel nem párosodik. Ezeket kívül vannak még fekete és amerikai hatyru, utóbbiak a legkisebbek valamennyi között.

A hatyru szépsége mellett még hasznos állat is. A fiatalok husa ehető, orosz és Svédországban ugy vadászák őket, husokat pedig fől is füstölnek és szárítják.

Tojásai igen izletesek, csak hogy igen keveset tojnak. Izlandban szorgalmasan összeszedik tojásaikat. Uj-Hollandban a fekete hatyru a konyhák keresett czikkeit képezik. Kiváló becses birnak helyet tollai miatt, és a ludpehelynél sokkal kedveltebbek.

Arany Lajos,

Külömfélék.

Nöiipar-tanmühely Ar-Maróthon. — Megyénk székhelyének egyetlen iskolája, mely az elemi oktatás keretéből kiemelkedik, az állami felsőbb leányiskola. Ezen intézet adminisztrációja körül jobban észlelt üdvös reformok és erősebb vezetés — mint értesülünk — a szülőknek megnyugvást kölcsönöznek. Sőt legújabbban a felsőbb népiskolával kapcsolatosan n ö i p a r t a n m ü h e l y is szerveztetett és pedig aként, hogy az iskola növendékein kívül a felnöttek is nyerne oktatást a nőiipar elsajátítása céljából. — Megyénk buzgó tanfelügyelőjének, Kuliszky Ernő nemes törekvésének köszönhető ez iskola újja szervezése, mely helyes vezetés mellett hivatva van a város szegényebb néposztályát a vidéken meghonosodott szövetipar gyakorlásába bevezetni, hogy így kézimunkájukat az ott fennálló Haas-gyárban, vagy ezenkívül mint háziipart, az ország számtalan vidékének példájára értékesítsék.

Hölgyeim! Mai számunk tárczarovatában a művelt lelkű nők közönséget közelebb-ről érdeklő közlemény foglaltatik. Vajha e közleményben megpendített nemes eszme, — mely városunk nőintelligenciájának a legnemesebb élvezetét biztosítja, minél előbb a megvalósulás stádiumába lépne!

A honvédség kiegészítése. A kormány — mint írják — jövőre az eddigi szokástól eltérőleg bizonyos maximális számot fog a honvédséghez besorozandó újonczokra nézve megállapítani, miután a honvédség összes keretei 12—13 ezer emberrel teljesen kiegészíthetők.

Iparosok figyelmébe. A régi céhbeli mesterek kötelesek-e iparigazolványt váltani? Arra nézve a kereskedelmi miniszter egy felmerült eset alkalmából mint harmadfoku iparhatóság a következő határozatot hozta: Azok, kik iparukat már 1872. VIII. t. c. életbe léptetése előtt mint céhbeli mesterek folytatták és ezt igazolni tudják, új iparigazolványt váltani nem tartoznak, mert az azon iparosokra kötelező, kik az 1884. XVII. t. c. hatályba lépte előtt már iparigazolványt nem nyertek.

szont, ajándékok által nyitottak maguknak utat, mit aztán az urius törzs adóra magyarázott. Sándor megérkezvén szorosukhoz, töle is követelték az adót, ő főnökeiket a szorosba hivta meg értekezés végett. Időközben azonban valaki egy oly ultra figyelmeztette a hegyen át, melylyel a szorost el lehet kerülni, s mely egyenesen az urius törzs falvaiba vezet. Sándor felhasználta az alkalmat. Átvezette seregének egy részét, és iszonyu vérontást okozott a meglepett uriusok közt. A megmaradtaknak egy előkelő persa kérelmére megkegyelmezett, s adófizetésre szorította.

Még nehezebb feladat volt a másik szorosnak megvívása, mely a „Szuszai vagy perzsa kapuk“ neve alatt ismeretes. A szorost Ariobarsanes satrapa tetemes erővel tartotta megszállva. Sándor megtámadta; de visszaverett. Ezután egy lyciai fogolytól, ki mint pásztor több évet töltött a hegyekben, arról értesült, hogy van egy gyalogösvény, melyen a Satrapa hadállását meg lehetne kerülni. Sándor még az éjjel maga ment a lyciai ember vezetése mellett az ösvényen fölfelé, meghagyván Craterus vezérének, hogy mihelyt a hegyről trombitájával jelt fog adni, azonnal arcban támadja meg az ellenséget, hogy ennek figyelme ez által meglegyen oszolva. A czél teljesen sikerült, a Satrapa csapatai kénytelenek voltak a szoros védelméről lemondani; menekültek volna, de ez csak kevésnek sikerült, a nagyobb rész felkoncoltatott; maga a Satrapa kevesedmagával mentette meg életét. A szoroston átkelve, Sándor és hadserege a tulajdonképeni Perzsiában voltak, tehát azon országban, melynek harcziás népe Cyrus alatt egész Ázsia felett kiterjesztette hatalmát. Persepolis és Pazargada voltak eredetileg a

— **Uj püspökök.** A váci és besztercebányai püspöki székhelyek betöltése már legközelebbre várható. Mint a fővárosi lapok írják, váci püspökké Hornig báró kultuszminiszteri osztálytanácsos, besztercebányai püspökké pedig Márkus, a budapesti központi papnevelő intézet igazgatója fog kinevezetni.

— **Az emberek az egész földön.** A legújabb számítások szerint az egész földön minden perczen 67 ember hal meg, naponként tehát 96,480 vagy 35,215,200 azaz körülbelül annyi, a hány lakosa van ma Franciaországnak. A születések száma perezenként 3-mal múlja felül a halálozások számát.

— **A péntek nap** Krisztus halála miatt egész Európában szerencsétlennek tartatik. Skandinávia az egyetlen kivétel, a hol a szerencsétlen nap pogány szokás szerint még mindig csötörtök, a régi Thor isten napja.

— **Az amerikai hírlapok** jóvelmező voltát igen jellemzi, hogy a „Newyork Tribune“ ezer dollár névértékű részvényeit most 6000 dollárért adják el s a „Journal of Commerce“ szintén ezer dollár névértékű részvényeiké ára már 10,000 dollár.

— **Vasuti tarifa-könyv.** A közlekedési miniszterium tarifa-bizottságának e hó 28-iki ülésében az elnök Baross Gábor államtitkár indítványára elfogadtatott, hogy 100 darab arany jutalom fog kitűzteni oly vasuti díjszabási munka jutalmazására, mely a gazdák igényeinek megfelelő modorban és terjedelemben a gazdákra nézve fontos czikké szállítás viszonyait fogja tárgyalni.

— **Aromatikus kénézést** alkalmaznak a könnyű, bouquet nélküli boroknál. Az eljárás abból áll, hogy midőn a kén olvadni kezd, kavarással közben porrártott illatos anyagokat adunk hozzá s aztán úgy járunk el, mint a közönséges kénézésnél, t. i. a folyóként vászonszeletekre ragasztjuk. Aromát adó anyagok gyanánt szegfűszeget, gyömbért, fahéjat, levendulalevelet, majoránát stb. lehet alkalmazni. Vigyázni kell, hogy az olvasztásnál a kén ne melegedjék fel túlságosan, mert különben a hozzá adott aromatikus anyagokból az illó olajok egy része elvesz. A kén égetésénél az illó olajok elpárolgásukkal betöltik a hordót s azután annak falaira lerakodnak, mi által a bor kellemes aromát nyer.

— **Milyen volt a lönung 200 év előtt?** A történelmi kiállítás nagyon sok érdekes okmány volt összehalmozva, melyekből alaposan lehet megismerni a 200 év előtti köz- és magánviszonyokat. Ilyen okmány a következők által is, melyet Pozsony megye főispánja intézett Mosonymegyéhez, midőn ez saját katonakompániát akarván felállítani, a fizetésekre nézve tájékozni akarta magát. Az érdekes okmány következőleg hangzik: „Múltóságos Palatinus Urunk eő Nagysága rendőlése szerint való fizetése egy Compániának egy óra; Elsőben hadnagy urnak 24 frt, vezehadnagy urnak 12 frt; Zászlótartónak 10 frt, Strázsamester urnak 8 frt; Három tizedesnek hat-hat forintot 18 frt; Hatvan katonánk Négy forintjával 240 frt; összesen 312 frt. Annak okáért az nemes Vármegye depu-

birodalom székvárosai. Persepolis parancsnoka Tiridates félvén a győző boszujától, azonnal meghódolt. Ariobarsanes megkísérettette az ellentállást; de maga is elesett.

Ezután N. Sándor főtisztjei előtt indítványozta Persepolis lerombolását, hogy a görög nemzetnek elégtétel adassék, s a főtisztek Parmenio kivételével helyeselték. Sándor a kir. kincstart foglaltatta le, melyben, aranyban és ezüstben 120,000 talentumnyi érték 300,000,000 — találtatott, melynek elvitelére egy sereg öszvért, és 5000 tevét kellett beszerezni. Ekkor a fellegvárt felgyujtata, a várost szabad zsákmányul engedé katonáinak, kik vadállatokként dühöngtek a szerencsétlen lakosok ellen. A férfi lakosok többnyire megölettek, a nők és gyermekek rabszolgául eladtak. Ez az egyike a legfeketébb foltoknak a győzhetetlen N. Sándor fényes történetében, mert nem haragjában tevő, mint Tyrusban és Gaza előtt, hanem nyugodt megfontolással, állítólag azért, hogy boszut álljon a késő unokákon Görögországnak két századdal előbb történt elpusztításaért.

Sándor minden áron elakarta Dáriust fogni: üldözőbe vette. Az pedig folytonosan szaladt. Midőn meglátták társai az ellenséget nagyon megijedtek. Dáriust lóra akarták ültetni, hogy kövesse őket; de az vonakodott, azok pedig nem akarták, hogy élve kerüljön N. Sándor kezébe, dárdaikat dobták feléje, s halálosan megsebesítették. A szekér, melyen feküdt, nem tűnt fel. Végre egy maczedon katona haldokolva találta meg. Dárius általa megköszönte Sándornak családja iránti részvétét.

(Folyt. köv.)

tátus köveit ehhez alkalmaztatják magokat. Actum Pozsony, 1. juli 1684. Zichy István s. k.

— **Revolver.** Ne ijedjete meg, nincs felhúzza! Így feküdt egész ártatlanul a Léva-Szt-Benedeki országúton e gyilkoló szerszám, melyet a napokban egy arra járó munkatársunk megtalálván, hazahozott. — A fegyver tulajdonosa a Bars kiadóhivatalában nyer bővebb felvilágosítást.

— **Rövid hírek.** — **Időjárás.** A jövő hetre: Nyugaton változó, szeles; keleten még derős, éjjel fagyot várhatni, ott helyenkint csapadékkal. — **Az osztrák és magyar delegáció** e hó 4-én, csötörtökön, kezdették meg ülésüket Budapesten. — **Pozsonyban** munkás kör alakult, melynek czélja a magyar nemzeti szellem ápolása s a magyar nyelv terjesztése a tagok között. Elnökül Marschall kocsigyárost választotta a kör. — **Simor János** bíbornok-hercegné Leó papától az üdvözlő levél kíséretében a pápának drágaköbe vésett arcképét is kapta. — **A körmöczbányai** magyar egylet múlt vasárnap igen látogatott estélyt rendezett, melyen Bellaagh Aladár tanár tartott igen érdekes felolvasást Pázmány Péteréről. — **Nagy Kanizsán** a múlt héten hat családnlál történt gambergezés. — **A Pozsonyi** dinamitgyárban e hó 2-án robbanás történt s 7 személy súlyosan megsebesült. — **A párisi nemzetközi munkaiállításon** magyar iparosok is részt vettek s közülök tiznek ítélte oda a jury a diszoklevelet. — **Nagyváradon** Ipolyi püspök saját költségén nőipariskolát állít föl az Orsolya-szűzek zárdájában. — **A bazilika-sorsjegyek** első húzásának százhusz ezer forint: főnyereménye a 232 sorszám 74 nyerőszámra esett. — **A hegyesi** (Bácsvármegye) hátáron Vetter, Guyon és Kmetty tábornokok alatt 1849. július hó 15-én vívott győzedelmes csata emlékére diszes emlékoszlopot emelnek. — **Amerikai kivándorlók.** Newyorkból írják, hogy az ottani kivándorlási biztos jelentése szerint 1885. jún. 30-tól 1886. jún. 30-ig 265,105 kivándorló érkezett a newyorki kikötőbe. — **A műborgyártás ellen.** A földmívelésipar és kereskedelmi miniszter által a műborgyártás megtiltására vonatkozó törvényjavaslat fölött e hó 4-én tartatott az első ülés, melynek elnöke Matlekovic államtitkár volt. — **Erkel Sándor** a jövő év elején megvált az operától s Karlsruhába megy. — **A magyar korona** országainak területén összesen 19,874 siktetéma él, mely számból Magyarországra 17,528 esik. — **Bécsben** a nassati herceg védnöksége alatt „Kenyér-egylet“ alakult, melynek czélja, hogy a szegényeknek kenyert és fát ingyen adjon. — **A legnagyobb orgona** a monarchiában a bécsi Szent-István-templom új orgonája. Az új óriás-orgona, melynek 5653 sipja van, negyvenezer frtba került, a leghosszabb sip 33 láb magas.

APRÓSÁGOK.

— Rovatvezető: Zuhany. —

A jóság netovábbja. Ferj: Én édes Istenem, az én szegény feleségem megszokott és még csak pénz sem vitt magával. Csak legalább a czimét hagyta volna hátra, hogy egyetmást utána küldhetnék.

A diurnista gyomra. Rendőrtiszt (a diurnistához): Ön rejtegeti kutyáját s megrövidíti az államat az attól járó adóval. — Diurnista: Már, hogy lehetnék oly fényűző, hogy kutyát tartsak? — Rendőrtiszt: Ne tagadja. Szobájában már ismételt hallottak reggelénként morgást. — Diurnista: De hiszen uram, az a gyomrom volt.

Ez is mérték. Szunyogdi: No hát barátom, mikor végzi fiad az iskolát? — Kapoleisi: Majd ha a pénzemnek végére jár.

KÖZGAZDASÁG.

A pince hőmérsékletének hatása a vörös bor színére.

Mindenki tudja, hogy a folyadék általában magasabb hőmérséklet mellett a szilárd testekből többet képes feloldani, mint a mikor hőmérséklete alacsonyabb. Tegyük föl, hogy vörös borunk meghatározott hőmérséklet mellett annyi festanyagot tartalmaz, amennyit feloldhatott, ez esetben a hőmérséklet csökkenésével festanyag válik ki. Ha tehát azt a bort oly ászokpinczébe tesszük át, a melynek alacsonyabb hőmérséklete van, fest anyag kiválasztása áll be. De ez csak igen sötét vörösszínű boroknál történik, melyek ugyszólván telített festanyagoldatot tartalmaznak. A festanyag rendszeren nem tisztán, hanem más alkatrészekkel választatik ki. Minden csapadék, mely vörös borban képződik, a bor festanyagából is visz le magával valamit. Ha például gelatinnal derítünk, úgy a derített vörösbőr világosabb színű mint derítés előtt volt, mert annal többet viszt festanyagából, minél több gelatint használtunk, minél nagyobb tehát a csapadék, mely a gelatinnak a cseressal történt egyesülése által képződött.

Csapadék a vörös borban ennek megzavarodása mellett az ászokpince hőmérsékletének emelkedése vagy csökkenése mellett egyaránt képződhetik. Tudjuk, hogy a vegyi proceszusok magasabb hőmérséklet hatása alatt gyorsabban és erősebben folynak, mint alacsonyabb hőmérsékletnél.

Ha tehát az ászokpince hőmérséklete emelkedik, úgy a levegő élyene, mely a hordó lakicsain behatol, a bor könnyen változó alkatrészeire élénkebben hat, minél fogva csapadék képződik. A vörös borban különösen a cserav és a festanyag változik oly képen, hogy oldhatlan testek képződnek belőle. E mellett azonban kétszeres festanyagvesztés áll elő, először az által, hogy megváltozott festanyag válik ki, másodsor az által, hogy a cseravból képződött oldhatatlan test tőrfoglalás közben a még változatlan festanyag egy részét magával ragadja. A vörös borban különben még más, közelebről meg nem határozott testek is vannak, melyeket kivonati anyagoknak neveznek, s melyekre magasabb hőmérséklet mellett a levegő élyene szintén erősebben hat, minek következtében csapadékok képződnek, melyek a bor festanyagának egy részét is magukkal ragadják.

Mint említők, alacsonyabb hőmérséklet mellett is válnak ki testek a vörös borból, és pedig néha még több mint magasabb hőmérsékletnél. Különösen a borkörül, mely az ászokpince hőmérsékletének csökkenése mellett gyakran nagyobb mennyiségben lerakódik. Nem ritkák azok az esetek, hogy borkoreskedők vagy vendégülösök, a kik egészen tiszta vörös bort vettek, s pinczébe helyeztek, a termelőt később azzal gyanúsították, hogy mesterséges festanyagot kevert a nekik eladott borba, mert néhány nap alatt lilaszínű csapadék képződött a hordóban. A klosterneuburgi kísérleti állomáson véghez vitt kísérletekről még mindig az tűnik ki, hogy e csapadékok főalkatrészt borkó képezi, melyhez az egyidejűleg kivált festanyag és más organikus alkatrészek tapadtak. E lecsapodást tehát nem okozhatta más, mint az, hogy a bor, mely előbb melegebb helyiségben áll, most hidegebb ászokpinczébe állítottat be.

Némely vörös bor humuszszertü testeket tartalmaz, melyek rothadt szőlőből származtak. Ilyen boroknak sokszor az a tulajdonságuk van, hogy rendes vagy valamivel magasabb hőmérséklet mellett is egészen tiszták maradnak, ellenben alacsonyabb hőmérséklet mellett megzavarodnak. Gyakran ily borokat az által deríthetni, hogy néhány napra 0° hőfoknak tesszük ki, miközben a humuszszertü testek tökéletesen kiválnak. Ha azonban ezt a módot alkalmazni nehézséggel járna, vagy ha a derítés így nem sikerül, úgy a humuszszertü testeket gelatinnal való erősebb derítéssel lehet kiválasztani. Hogy a bor festanyagából mindkét esetben veszít, könnyen érthető, s meg sem akadályozható.

A főntebbiekhől következik, hogy a vörösbőr festanyagának megtartására a pince magasabb hőmérséklete határozottan kedvezőtlen hatású, mert a hordó porusain benyomuló élyen erősebben hat, minek következtében e festanyag folyton változik s oldhatatlan testté válik. Sokkal jobb, ha az ászokpince hőmérséklete alacsonyabb, mert ha már ama borköménység kivált, mely e hőmérséklet mellett oldhatatlan, a levegő élyének kisebb hatása mellett a festanyag sokkal tovább megmarad. Tagadhatatlan, hogy alacsonyabb hőmérséklet is megzavarja a bort, e megzavarodást azonban könnyen megakadályozhatni, ha a bort ily hőmérséklet mellett derítjük. Kevés festanyagot a bor e mellett is veszít ugyan, de a bor tiszta marad, a szállítás közben sem zavarosodik meg.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Köszönet-nyilvánítás.

A „Stefánia-árvaház“ javára adakoztak: Ritter Emma 1 frt, Babusek Istvánné egy putton burgonya, Engel Nett 20 kr, Hliva Jánosné ruhanemű, Sümegh János egy putton burgonya, Szecsányi Kajetan 6 liter bab, Missik Jánosné 20 kr, Frank Gyula 20 kr, Vittinger János 6 liter bab egy putton burgonya, N. N. 20 kr, Friedmann Arminné 50 kr, Bók Lipótné 1 frt, Özv. Szabó Lajosné 50 kr, Kohn Manó 30 kr, Firtusz Mihály 50 kr, Konta Lajos 10 kr, Händler Ignác 20 kr, Kavegia M. 5 kl rizs, Schubert P. 30 kr, Özv. Jozsefcsek Károlyné 2 liter zsír, Öreg Nyuli József egy putton burgonya, Kalapos János burgonya, bab és káposzta. Javorek Antal bab, burgonya, Tonhaizer Ferencz babot, Özv. Vilcesk Zsigmondné bab és burgonyát, Záhorszky György 20 kr. (Folyt. köv.)

Hálás köszönet az árvák nevében.

A „Stefánia-árvaház“ gondnokása.

Szerkesztői-üzenetek.

— K. L.-nak. Petőfiának való, mi nem adhatjuk. — T. N.-nak. Cikkét a tárgyalmaz miatt nem adhatjuk; de jobb is, mert hasonmásit pirulva kellett volna látnunk más lap hasábjain. Egy közleményt több lapban nem szivesen lát a komoly olvasó!

Lévai piaczi-árak.

Rovatvezető: Kőny József, városkapitány. Buza: m.-mázsánként 7 frt 50 kr — 8 frt — kr. Kétszeres 5 frt 80 kr — 6 frt 50 kr. Rozs: 6 frt — kr — 6 frt 30 kr. Árpa 6 frt 50 kr — 7 frt 50 kr. Zab. 5 frt 50 kr 5 frt 80 kr. Kukoricza: 5 frt 75 kr 6 frt 20 kr. — Bab: 7 frt 20 kr. 7 frt 80 kr. — Lencse: 7 frt 50 kr. 8 frt kr. — Köles. 5 frt — 5 frt 20 kr.

Faeladási hirdetemény.

Zólyomvármegyébe bekebelezett Dettva nagy község volt urbéres és urbéri birtokkal bíró lakosai közliré teszik, hogy a birtokrendezés alkalmával legelő-illetőség fejében nekik jutott, a m. kir. államvasutak éjszaki vonala kriván-dettvai állomásától 1 1/2 óra járányira fekvő erdőterületen találtató 6026 drb 8483 köbméter 23.759 ftrra becsült tölgyfa-törzs; — továbbá 59.86 karaszteri holdon 10,677 köbméter 23,092 ftrra becsült tölgyfa, f. évi november hó 25-ik napján a község házában megtartandó magánárverés és ugyanazon napnak délelőtti 12 órájáig benyújtandó zárt írásbeli ajánlatok utján elfog adatni akképen, hogy előbb az árverés megtartatni és ennek eredménye után a benyújtott zárt ajánlatok fognak felbontatni.

A 4700 ftr bánatpénzzel és 50 kros bélyeggel ellátott írásbeli ajánlatokban határozottan kiteendő, hogy az ajánlatot tevő alólírott község előljárogóságánál és Amman Arzén, beszterezébányai ügyvédnél (lakik főtér 27. sz. a.) betekinthező árverési és szerződési feltételeket ösmeri és azoknak magát feltétlenül aláveti.

Dettva, 1886. évi október hó 14-én.

Dettva nagyközség volt urbéres és urbéri birtokkal bíró lakosainak nevében:

Osztrihon Máté községi bíró.

161 3-3

WEISS JÁNOS ÁRUHÁZA BRÜNNBE Ferdinandsgasse 7. Postautánvétellel küld. Hazivászon, A legújabb női- és férfi mellények, Bécsi békécs-takaró, Lótakarók, Brünni öltönyszövetek, Valódi színű Kalmuk, Legfinomabb minőségű chiffonok, Nőiruha-flanell, Téli ruha barchet, Téli Nigger szövet (Loden), Egy rész futó-szőnyeg.

Minek PESTRE! Minek BÉCSBE! mikor nálam minden előpénz nélkül 75 krajczáros részletfizetésre HOWE-, ANGER-, SINGER-, WEHLER-WILSON GÉPÉKET 5 évi jótállás mellett kaphatnak. Családi célokra 5 évi jótállás mellett Singer-gépeket ajánlok 36 ftrért. Használt gépek becsereletnek, vagy igazítottak jutányos áron. Géptük, részek és csónak raktáromon mindig található. FISCHER MIKSA kereskedése Léván.

176 19-30 legjobb és legszobb HARMONIKA és mindenféle HANGSZEREK egyedül kaphatók: Joh. N. TRIMMEL BÉCS VII. Kaiserstrasse 74. Árjegyzék harmonikákról és ms hangszerekről ingyen és bérmentve küldetnek.

Minthogy a valódi Pain-Expeller horgonnyal már a legtöbb családban készletben tartatik, ennél fogva minden reklám felesleges. E soroknak tehát csak az a célja, azokat az egyéneket, a kik e rég jónak bizonyult háziszert még nem ismerik, arra figyelmeztetni, hogy az a közsvény, csúz stb. ellen, mint bedörzsölési szer, a legjobb eredménnyel használtatik. A fájdalomak rendesen már az első bedörzsölés után megszűnnek. Ára 40 és 70 kr.; kapható a legtöbb gyógyszerárban. F5-raktár: Gyógyszerár az arany orszlánhoz, Prága, Altstadt.

Üzlethelyiség bérbeadandó! Báth m. v. piac- és főútján fekvő, Deutsch-féle ismeretes üzlethelyiség: bolt, összekötve pince- s raktárral, berendezéssel együtt, továbbá a házban levőkét külön lakás-, istálló-, kamrák-, kocsiszin s tágas udvarral, 350 ftr. évi bér mellett, több évekre bérbeadandó. Bérleti szándékozónak felvilágosítással szolgál Deutsch Bertalan úr Báthban, vánd Deutch Kálmán ur Deménden.

Franczia padló-fénymáz parquettok, puhafa és lakkirozott padlók befényesítésére. Legelőszobb és legegyszerűbb fénymáz, szintelen (fémér) parquettokhoz, világossárga, sárga, sötétsárga, pirossárga és dióbarna parquett-, puhafa- és fényezett padlóhoz; azonnal megszárad és minden kefézés nélkül tartós fényt kölcsönöz. Ára dobozonként 85 kr és 1 ftr 60 kr. Egy tágas szobához elégséges egy 85 kros dobozzal. Árjegyzékeket ingyen küld: SCHNEIDER & Co. Wien IV. Herrengasse 18. Raktár: 100 11-20 KERN TESTVÉREKNÉL Léván.

Huzás már a jövő hónapban. KINCSEM SORSJEGY à 1 ftr. 11 SORSJEGY csak 10 ftr! Főnyeremény készpénzben 50.000 ft. 10.000 ft, 5000 ft. 20% lev. 4798 pénzneremény. A magyar lovar-egylet sorjegy-irodája, Budapest, vácsi-utca 6. Kincsem sorsjegykapható a „BARS“ kiadóhivatalában.

Méltóságos kéthelyi Gróf, Hunyady László ur alsó-péli uradal-mában egy darab szürke 7 éves — Orloiff anyától és Nordstern állami méntől származott ménló eladó, bővebb értesítés nyerhető. Alsó-Pélen a tisztartói hivatalban. PÓSA BÉLA urad. tisztartó.

BRÜNNI KELMEKET elegans őszi vagy téli öltözötekre, 3.10 métert kitevő szelvényekben mindegyik épen egy férfi öltözetre elégséges ftr 4.80 igen finom, ftr 7.75 legfinomabb, ftr 10.50 legeslegfinomabbat — VALÓDI GYAPJUSZÖVETBŐL — Palmerston és Boy téli kabátokra méterje ftr 2.50 egész 5 ftrig — Loden ftr 2.25 egész 3 ftrig. Női posztók méterje ftr 1.25 kítöl 2.50 krig megküld bárkinék is postautánvét mellett: Feintuch-Fabriks-Niederlage SIEGEL-IMHOF, BRÜNN. Nyilatkozat. A fentebbi ezég szövetei szilárdak és izlésteljes kivitel valamint kiváltképeni tartósság által tűnnek ki. Ezek elismert megbízható szilárdsága és rendkívüli munkaképessége egyszerűsége és iránt is kezességet nyujt, miszerint csak a legjobb áru s pontosan a választott minták szerint lesz szállítva. Kiváuatra fentebbi raktár mintákkal ingyen és bérmentve szolgál. 181 7-20

23 15-20 Öltönyszövetek csakis tartós gyapjuszövetből egy középtermetű férfi részére 3.10 méter egy öltözetre 4 frét 96 krjt jó gyapjuszövetből; 8 " — " jobb gyapjuszövetből; 10 " — " finom gyapjuszövetből; 12 " 40 " egész finom gyapjuszövetből; Utazó-plaidek darabja 4, 5, 8 egész 12 ftrig. Legfinomabb öltönöket, nadrág-, felöltő-, kabát- és esőköpeny-kelméket, tüffl-, loden-, commis-, gamm-garn-, cheviot-, tricotokat, hölgy- és billard-posztókat, peruvient, doskint ajánl. Alapított 1866. Stikarofsky János Alapított 1866. gyári raktárában Brünnben. Minták díjmentesen. Mintakártyák a szabómester urak részére bérmentlenül, — 10 ftrton felüli utánvételi küldemények bérmentve. Nálam több mint 150,000 o. é. ftrtot érő posztókészlet van folyton állandó raktáron és önként érteik, hogy világra szóló nagy üzletben nagyon sok maradék van 1-5 méter hosszúságban, csakhogy kénytelen vagyok az ily maradékokat nagyon leszállítva, az előállítással áron alul elvesztegetni. Ily maradékokból mintákat küldeni nem lehet, ellenben oly maradékszövetek, melyek nem tetszenek, becsereletnek vagy a pénz visszaszolgáltatnak. (Megjegyzem, hogy más ezégek szinte becsereletnek ily maradékokat, talán még rosszabb, selejtesebb áru-cikkeket, de a pénzt nem szolgáltatják vissza.) Utánzások következtében, melyek teljesítésre nem képes, azaz tehetetlen, avagy ámitásra ezéző ezégekáltal eszközöltetnek, illetőleg ellenem intézetnek, kényszerülve látom magamat hirdetésem tovább ígatását beszüntetni; minek folytán tisztelettel felkértem a nagyrédemű megbízó közönséget, méltóztassék szolid ezégemet emlékeztetben tartani és szükségleg esetében becses megrendelésükkel — melyekre mindig tökéletes figyelmemet fordítandom — meg tiszteletni. Lovclezések elfogadotnak német, magyar, cseh, lengyel, olasz és franczia nyelven